

Amsterdamse Kunstraad
t.a.v. Pien Hartogs
Kloveniersburgwal 47
1011 JX Amsterdam

Amsterdam, 22 maart 2004

Geachte Pien Hartogs,

Bestuur en medewerkers van Handtheater hebben met ontsteltenis kennisgenomen van het concept preadvies van de commissie Theater & Dans. We zijn bijzonder teleurgesteld door de toon en inhoud van het advies. De expertise die Handtheater in de loop der jaren heeft opgebouwd, wordt volledig ontkend.

L'histoire se repète. Typeringen als 'maatschappelijk project', 'vormings-theater' en 'sociaal en emancipatoir project' suggereren dat doven per definitie niet tot een artistieke prestatie in staat zouden zijn. Het is een gemakzuchtige, voor de hand liggende etikettering waarmee Handtheater al vanaf het ontstaan worstelt.

Voor alle duidelijkheid: Handtheater brengt niet – zoals wordt beweerd – theater voor doven. De tweetalige voorstellingen zijn toegankelijk voor iedereen, doven en horenden, en worden door beide publieksgroepen bezocht in een verhouding van respectievelijk dertig en zeventig percent. Onder de niet-doven zijn velen die nog niet eerder een voorstelling in de Nederlandse Gebarentaal hebben gezien, niets weten van de dovengemeenschap, taal en cultuur, maar zich door de visuele en theatrale kracht van de taal laten verleiden en boeien.

We hebben de sterke indruk dat het oordeel van de commissie níet gebaseerd is op het gehele oeuvre van de afgelopen jaren. (Zie bijlage 1.) Bovendien vragen we ons af of de commissie - behalve van de jaarverslagen - ook kennis heeft genomen van de projectverslagen waarin uitvoerig aandacht wordt besteed aan de werkwijze, de reacties van publiek en pers, en de resultaten.

Verder zou het feit dat Handtheater voor internationale congressen wordt uitgenodigd, zoals het grote cultuurcongres (10.000 bezoekers) in Washington DC, en het congres over de geschiedenis van doven in Parijs, om voorstellingen zoals *Theo & Vincent* en *Versteend Verdriet* te geven, het oordeel van de commissie moeten nuanceren.

Ook het gegeven dat de tweetaligheid, de combinatie van een visuele en auditieve taal, op het podium door het publiek als bijzonder, uniek en indrukwekkend wordt ervaren, zou de commissie hebben moeten meenemen.

Het oordeel van de commissie doet geen recht aan de uniciteit van Handtheater. In de eerste plaats is Handtheater de enige theatergroep in Nederland die theater brengt in de Nederlandse Gebarentaal en het gesproken Nederlands. In de tweede plaats werkt Handtheater per definitie met autodidacten, omdat de opleidingen voor de podiumkunsten niet toegankelijk zijn voor doven, en ook horenden niet opleiden voor deze vorm van theater. Een dichotomie als amateur/professioneel is dus niet op Handtheater van toepassing.

De uniciteit van Handtheater verdient van de kant van de commissie een zorgvuldige monitoring, een gedegen oordeelsvorming en een kritische kijk op de eigen expertise.

Handtheater is het met de commissie eens dat tweetalig theater in de Nederlandse Gebarentaal en het gesproken Nederlands bestaansrecht heeft, maar ziet niet in waarom dit recht niet gefinancierd zou moeten worden uit de Amsterdamse kunstbegroting.

Er is sprake van een inconsistentie in beleid, zoals de tweede bijlage bij deze brief duidelijk moge maken.

Wij zijn gaarne bereid tot een gesprek met de commissie en met het bestuur.

Met vriendelijke groeten,

Wouter Overgaauw, zakelijk leider.